

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEK CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Ceny prenumeraty: miesięcznie 3 mk, 50 fen, kwartalnie 10 mk, 50 fen, za od-szenie do domu dopłaca się 50 fenigów miesięcznie
Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecz-nych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednoszpaltowy na I kol. I mk, 50 fenigów, na II i III kol. 75 fenigów, na IV kol. 50 fenigów.
Ogłoszenia drobne po 15 fenigów, za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marii Nr. 38
Telefon Nr. 50. Skrytka pocztowa № 25.

Jak wygląda ordynacja wyborcza.

Kawalkami dowiadujemy się, jak wygląda ordynacja wyborcza sejmu polskiego, który ma się zebrać w końcu stycznia. Obecnie już znany jest pełny tekst ustawy, można więc zdać sobie dokładniej sprawę z jej wartości.

Ordynacja nie jest zgoła oryginalną pracą. Tego jednak za błąd uważać nie należy, lepiej bowiem użytkować dobry przykład, niż pisać oświecającą oryginalną eksperymenty. Polska, pozbawiona tak długo swego państwa, zaniedbała też pracę nad wspólnym prawem państwowym, a to bardzo niekorzystnie, które ogłoszono, przeważnie podają tylko wiadomości o tem co się dzieje na zachodzie, jakie tam przeprowadzono reformy, jakie nurtowały idee. Nie słoro się na własne nowe pomysły, na tworzenie jakichś nowych systemów wyborczych, od których roi się w zachodniej nauce o państwie, zwłaszcza we Francji, idące pod tym względem ciągle na przódzie.

Otóż o ordynacji można powiedzieć, iż przeważnie zasady wybrane dobre, że jednak w dostosowaniu ich z zwłaszcza we formalnym sformułowaniu ustawa ta jest wprost nie raz fatalna. Podniesiono już niektóre zarzuty; zwrócono oczywiście krytykę pod adresem rządu. Zwolennicy rządu w obronie wytoczyli argument iż wziął on gotowy projekt, przygotowany przez Biuro pracy społecznej w Warszawie. Nie może to przecież zmniejszyć tego rządu odpowiedzialności; rządowi wolno korzystać z prac prywatnych, lecz jeśli je jako ustawy w głąb, to powinien poddać je dokładnemu zbadaniu. Praca Biura pracy społecznej ze względu na dobre chęci i na duży trud im poświęcony, zasługują na uznanie; nie znaczy to jednak, iżby należało prace tej uznać koniecznie za dobre. Widać, że w biurze — jeśli w jego projekcie już były te wady, które są w ustawie — brak dobrych pracowników, widać, że w rządzie też nie ma żadnego, boć przecież byłby zwrócił uwagę na niektóre przepisy, wprost monstrualne, a które spowodowały nie jakąś zła wola, ale po prostu dyktando z znajomości przedmiotu i brak wszelkiej ścisłości prawnej.

Zasada głosowania proporcjonalnego przyjęta została w ordynacji według wzoru belgijskiego (system t. zw. d'Hondta), z pewną odmianą. Głosuje się w duplech, wielomandatowych okręgach, i to nie na osoby, ale na listy kandydatów, z których każde musi być zgłoszona przez 50 osób. W listach nie zmieniać nie wolno, a więc ani "kreslić" nazwisk, ani wpisywać inne w miejsce tych, które lista zawiera. Proporcjonalnie do ilości głosów, oddanych na poszczególne listy, przynajmniej się tym listom ilość posłów, tak, że posłami zostaje tytuł z każdej listy, w porządku, jaki ona ustala, ile na listę przypadło z obliczenia mandatów. Rozdziału mandatów dokonuje się według t. zw. dzielnika wyborczego systemem d'Hondta, nie według ilo-

razn wyborczego, którego system wprowadzali w ordynacjach samorządu miejskiego w Królestwie obaj okupanci.!

Przyjęte zasady proporcjonalności uważać należy za rzecz dobrą, nakszana w Polsce, w wyższej mierze, niż gdziekolwiek, głównie ze względu na jej skład narodowościowy. Umożliwia ona zastępstwo w sejmie wszystkich stronnictw w stosunku do ich siły w społeczeństwie, o ile w głosowaniu oczywiście weźmie udział, gdyż przymusu głosowania niema. Głosowanie proporcjonalne wychodzi przede wszystkim na korzyść każdorazowych mniejszości, więc mniejszości politycznych, a u nas i narodowościowych, o ile nie są one bardzo rozprószone po całym kraju w małych grupach. Dobrze więc wyjdą na proporcjonalności np. żydzi, jak również Niemcy w Poznaniu, ale także Polacy we wschodniej Galicji, czy na Białej Rusi. Żadna narodowość niepoliska nie będzie mogła stawić zarzutu, że została pokrzywdzona.

Obok głównej cechy i zapewnienia każdemu stronnictwu takiej ilości mandatów, jaka odpowiada jego sile w społeczeństwie, głosowanie proporcjonalne powinno przynieść i inne korzyści, które z niem się łączą: zapobieganie walkom osób, a wysuwanie ważnych programów politycznych, usunięcie wielości partykularnie od kandydowanie, utrudnień nadużyć wyborczych, czemu jednak ustawa, jak to wykazano, nie dość przeciwdziała i t. d.

System d'Hondta, przyjęty w ustawie, odznacza się tem, iż jest najmniej zawilżył z systemów obliczania głosów przy głosowaniu proporcjonalnym, więc w Polsce, która o niem dotąd tak mało wiedziała, najodpowiedniejszy.

Tak się przedstawia zasada proporcjonalności. To słusznie wybrano, i dobra.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Przed konferencją.

Wilson i Clemencau odbyli dziś ośmiogodzinną konferencję. Wilson był w czwartek obecny podczas przybycia króla włoskiego do Paryża, w uroczystościach jednak udziału nie wzięł.

Lloyd George udał się do Francji, ażeby tam powitać Wilsona, przyczem rozpoczął porozumiewać się z delegatami państw belgijskich przy uczestnictwie Wilsona. W pierwszym tygodniu stycznia zbierze się już konferencja pokojowa.

Prezydent Wilson przyjął wczoraj wieczorem marszałka Foch'a i odbył z nim półgodzinną konferencję. Paderewski z Wilsonem. Wraz z Wilsonem przybył do Paryża Ign. Paderewski.

Odмова Wilhelma II-go. Haga. — Jak donosi amsterdamski "Telegraf", rząd belgijski wezwał b. cesarza Wilhelma do opuszczenia terytorjum Holandji. Wilhelm odmówił temu żądaniu.

Groźba Anglii. Berlin. — Jak się dowiaduje "Berliner Tageblatt", admirał angielski oświadczył porownie oficerom i u-

rzędnikom marynarki niemieckiej w Wilhelmshaven, że Anglije zastrzegają sobie prawo okupacji Helgolandu, jeżeli Niemcy nie wypełnią warunków rozejmu.

Odrzucenie czerwonych kokard.

Berlin. — Wkraczając do Berlina pierwszy pułk gwardji odrzucił czerwone kokardy. Gdy rewolucjonisci zagrozili użyciem karabinów maszynowych, odpowiedzieli na to gwardziści śmiechem. Gwardziści śpiewali: „Deutschland, Deutschland ueber Alles.“

Pogrom żydów.

Moskwa. — We Włodzimierzu Wołyńskim odbył się obrzydliwy pogrom żydów.

W Przedmieściach Berlina. W Neukölln, przedmieściu Berlina miały miejsce rozruchy na większą skalę o charakterze bolszewickim tak, iż Scheidemann nazwał Neu-Köln Nową Moskwą.

Obecnie do miasta wtargnęła 64 pułk piechoty wierny Scheidemannowi i wypędził radę żołnierską z gmachu rady miejskiej, zajętego przez zwolenników grupy Spartakusa. Komisarze policyj obsadzają Ober-Ost.

Rząd polski otrzymał prośbę od generała Hoffmana o natychmiastowe obsadzenie prowincji będących pod zarządkiem Ober-Ostu komisarzami polskimi.

Francuzi w Moguncji.

Lyon. — Generał Fayolle, dowódca jednej z grup armji francuskiej, od był w niedziele uroczysty wjazd do Moguncji. Towarzyszył mu generał Mongin, dowódca X-ej armji.

Delegat francuski rozstrzelany przez rusinów

Lwów. Gazeta wieczorna donosi, że delegat ambasady francuskiej w Jassach per-rzeznik Henryk Villaume, który podczas inwazji ruskiej w listopadzie przybył z półoficjalną misją do Lwowa, został w powrocie przez władze wojskowe ukraińskie rozstrzelany. Villaume za czasów swojego pobytu we Lwowie stanął stanowczo po stronie polskiej i wziął teraz ze sobą ważne dokumenty mianowicie akty wybitnych polaków i memoriał podpułkownika Ma-czynskiego.

Tryest portem wolnym.

Lubiana. — Lublańskie biuro korespondencyjne Stowelski Narod donosi z Zagrzebia, że według wiadomości tamtejszych dzienników między Francją, Anglią i Ameryką osiągnięto już porozumienie w tym kierunku, że żądania południowych słowian będą częściowo spełnione, a Tryest będzie na konferencji pokojowej ogłoszony za międzynarodowy port wolny.

Dalsze sukcesy Petlury.

Główna kwatery wojsk Petlury ogłasza, iż po pięciogodzinnej bitwie pod Pottawą wojska hetmana Skoropadkiego zostały pobite. Zwycięskie wojska Petlury wzięły jeńców i znaczny materiał wojenny.

Wojska Petlury wzięły Zolotonosze, stację kolejową i miasto Aleksandrię, oraz stację Birauzy. Po Birauzy pobite wojska hetmańskie cofnęły się do Odessy.

Miljony rosyjskie w Berlinie. "Germania" donosi, że rząd bolszewicki zażądał radiotelegraficznie wydania 22 milionów marek zdeponowanych w banku Mendelsohna w Berlinie.

Mordy w Mińszczyźnie.

W Mińszczyźnie nieopisany terror, którego ofiarą pada przedewszystkiem ziemiaństwo polskie. Bandy pa-lą, rabują i mordują.

Zemordowane w Słuszczyźnie Michała Czarnockiego z Naczy, wymordowano rodzinę Szemiotów, dwu Plat-terów z Dąbrowicy, Mikulskiego.

Ludność polska z Mińszczyzny ucieka na Zachód, zwątpiwszy o pomoc z Warszawy.

Ze słów przybyłego z Rowna oficera Litwina Tumasa „Lietuvos Aidai“ w № 162 podaje następujące szczegóły napadu bolszewickiego na dwór hrabiów Broel-Platerów w Dąbrowicy na Wołyniu, podczas którego jak wiadomo, zginęli dwaj właściciele tego dworu hrabiowie Ignacy i Adam.

Dla obrony dworu była wynajęta specjalna straż wojskowa, składająca się z około 300 żołnierzy, w liczbie których było ok. 20 Litwinów. Straż dobrze uzbrojona i posiadająca dwa kulomioty, mężnie stawiała czoło olbrzymiemu tłumowi włóścian, oblegającemu dwór. Gdy napastnikom udało się dwór podpalić, młodzi hrabiowie Platerowie wespali się strażą dworską cofnęli się za rękę i tam się okopali. W tych to okopach otoczył ich motloch bolszewicki i wszystkich wymordował.

Lenin i Kamieniew kapitulują.

Berlin. Szwedzki attaché marynarki kapitan Elist, który powrócił z Rosji, opowiada, że Lenin i Kamieniew wykasali w ostatnich czasach zamiar kapitulacji władzy sowieckiej. Radek i Cieszerin są przeciwni temu. Są oni za dalszym uprawianiem terroru i 12 głosami przegłosowali Lenina i Kamieniewa. Petersburg od 14 dni pozbawiony jest wszelkiego dowozu, a pewne dlatego, że liczą się z możliwością zajęcia tego miasta przez Anglików.

Wilhelm II uniewinił się.

Korespondent londyńskiego „Daily Mirror“ donosi z Anierongen w Holandji:

Były cesarz oświadczył, co następuje:

„Gróża mi ze wszystkich stron oskarżenia kryminalne, przeciw którym muszę się bronić!

Na razie obronę tę muszę zache-wać w tajemnicy.

Jestem zwyczajnym obywatelem i dopóki będę w Holandji, nie uczynię żadnych wyznań. Muszę pozostać lojalnym względem obecnego rządu niemieckiego.

Nie mogę głosić deklaracji, która by kompromitowała kogo innego.

„Daily Chronicle“ dodaje, że były cesarz spędza całe godziny na pisaniu przy oknie zamku księcia Benting w Anierongen.

Sprawy polskie.

Komunikat Polskiego Sztabu Generalnego.

Komunikat sztabu generalnego wojska polskiego z dnia 18 b. m.:

Na wschód od Chyrowa pod Tor-lem i Leńsien oddziały nasze zostały na terenie, zajmując trudny przemyśk górski. Bandy raskie, gromadzące się w Komanczy, przerwały pod Szczawnem tor kolejowy. Ruch kolejowy na tym odcinku przywróco-

Teatr „PARYSKI”

ul. Panny Marji Nr. 19

Program od Soboty 21 do Poniedziałku 23 grudnia 1918 roku

Tylko 3 dni!

Muz. Sekstet Artystyczny pod dyrekcją

p. Czesława Żaka

Słuchszca Konserwatorium Warszawskiego

Perły... Łzy... Storczyki...

Wspaniały nastrojowy dramat w 4 ch częściach ze złotej serji „NORDISK” ze słynną artystką duńską

ELLEN RASSOW

w roli głównej.

NAD PROGRAM:

CZŁOWIEK KAMFORA

Arcyweśola komedia w 2 ch częściach.

ANONS: we Wtorek d. 24 | 12. z powodu wigilii Bożego Narodzenia, kinematograf czynny nie będzie.

Zmiana programu 25 | 12 w pierwszy dzień Bożego Narodzenia, wystawiony zostanie wspaniały dramat zyciowy

p. t. Kusicielka

z ulubienicą publiczności, słynną z piękności artystką Warszawską

Mia Marę

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji Nr. 27.

Tylko 4 dni!

Program od piątku 20 do poniedziałku 23 Grudnia

Tylko 4 dni!

PIĘKNA JÓZIA

Przewyborna komedia w 4-ach aktach z prologiem. W roli Józji, ulubienicy Publiczności, uroczą

HENNY PORTEN.

NAD PROGRAM:

JAJTA I LIWADJA
Pafac b. czarów rosyjskich (odjęcia z natury)

Atak na wioskę Zdjęcia zniedawnej przeszłości.

UWAGA: We wtorek 24 Grudnia — przedstawień nie będzie.

Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. RAFAŁA KANTORA. — Bufet cukierniczy przy teatrze.

PIERIKI np. czy-
stym

MIODZIE

Kooperatywom Spożywczym i kolonialnym F. Michotek S-ka
spożywcom poleca dopóki zapas starczy III Aleja № 54.

Kupca podróżującego nie wysyłam, proszę zamówienia łaskawie kierować piśmie lub osobiście do fabryki.

Najsilniejsze bóle głowy i migrena ustępują natychmiast po zażyciu proszku

KOWALSKINY

Wyrób farm. lab. „Ap. Kowalski” w Warszawie.
Żądać w aptekach i skł. aptecz.

6353—

Ostrzeżenie.

Ostrzegam wszystkich przed nabywaniem od p. Józefa Szwakopfa piasku i gliny, oraz piętunę jego samowole, Materyały te wywozi p. Szwakopf-bezprawnie z terytorium, jakie mi wraz z domem przy ul. Ciemnej Nr. 50 aktem rejentalnym sprzedał.

M. Muszyński.

Gazety i Czasopisma najtańszej w PRENUMERACIE

z odsyłaniem do domów
Kur. Warsz.—Kur. Por.—Kur. Pol.—Gaz. War.—2 Grosze—Nowa Gaz.—Monitor—Mucha—Świat—Tyg. II.—Gaz. Świąt—Zorza—Wyzwolenie—Biuszcz—WŚtoncu—Aniol Stróż—Moje Piśmko—Gazeta Sądowa—Myśl Niep.—Jedn. Rob.—Ogrodnik—Medycyna—Gaz. Lekar.—Kwart. Prawa—Sfinks—Themis—Przeg. Techn.—Dzien. Praw—Dzien. Urzędowy—Dzien. Oświaty—Przeg. Ped.—Gaz. Rolnicza—Przewod. Kółek, Przegl. Filoz. (Kraków)—Odbud. Kraju (Kraków)—Czas—Głos Narodu—Kur. Codz.—Piast—Now. Ilustr.—Bocian, Biuro Dzienników i Ogłoszeń ul. Kościuszki № 11. 0428—

Doktor **Tomaszewski** przeprowadził się z ul. S-tej Barbary w III Aleję № 60.

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10. Wymywanie zębów bez bólu. Plomby z łyby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów sztucznych. codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem. Leczy bardzo przystępnie.

Częstochowska Fabryka Albumów

ul. Ogrodowa № 4. Poleca na gwiazdkę po cenach fabrycznych albumy do fotografii, albumy do kart pocztowych, portfele, stalugi do albumów, tecki do listów, pudełka do rękawiczek i ramki do fotografii.

DOKTOR MEDYCYNY Edwin Petrykat

b. lekarz kliniki Prof. LESSERA Choroby skórne, weneryczne i moczopłowlowe. przyjmuje od 10-1 rano i od 3-6 godz. wiecz. W niedzielę i święta od 10-12 godz. Częstochowa ul. Dojazd 11.

DOKTOR Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21. Choroby skórne i weneryczne i dróg moczowych. Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p. Panie od 12-1 po południu. 877—

Dr. J. Marczewski

CHOROBY OCZU 10-11 rano 2 1/2-4 po poł. Flakna № 19.

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły w Częstochowie ul. Piętna 7. (I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr. Przyjmuje od 2-ej do 5 południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

CYTRYNY

zastępuje w zupełności **CITROVIN** Żądać wszędzie.

LEKARZ - DENTYSTA

Szpitala Głównego b. I korpusu Wojsk Polskich

ZYGMUNT LUBCZYŃSKI

Częstochowa, ul. Szkolna № 5a. przyjmuje codziennie od 9-12 i od 3-7 w.

Meble

krzesła, stoły, krzesła, sofa, biurka, garnitur mebli, lustra, łóżka po cenach przystępnych poleca skład Mebli ul. P. Marji Nr. 12. 1062—

Okazyjnie

sprzedaje się czarny zakiet z kamizelką. Do objęcia u Krawca Szlamkiewicza II Aleja 35. 2523—

Zaginęła

kojłeczką oszczędnościowa za Nr 25 z kasy Częstochowska na imię Józefy Bartosińskiej 2531—

Zgubiono 2 kwity lombardu kasy [Poł. O. z sędziowskiej № 43885 i 40251 2525—

Bryczka

w dobrym stanie do sprzedaży Nadbrzeźna 62. 2516—

Olej do jedzenia

w dobrym gatunku zawieszony świeży po 4 mki funt sprzedaje fabryka Oleju Zawodzie ul. Mirowska № 5 (pierwszy dom za ustem) hurtownicy mają ujętwa. Tamże należy można makuuchy oraz kupuje rzepak, len i mak.

DOKTOR Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2 choroby skórne i weneryczne Częstochowa ul. Piętna 5. I-sze piętro. 754—

Dom Handlowo-Ekspedycyjny F. ZYLBER

w Częstochowie

zawiadamia, że z dniem 1 Stycznia 1919 roku wznawia swoją poprzednią działalność i wykonywa zlecenia w zakresie branży ekspedycyjno-celnej wchodzące!

Objaśnienie udziela kantor ul. P. Marji № 23.

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowicie umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 50. 416—